

Recht-staat?

Als mensen op hun strepen staan,
dan gaan er koppen rollen.
Dan wordt er overal geschreeuwd:
'Ik laat niet met me sollen!'
Dan worden fouten uitvergroot.
We staan op onze rechten.
En heb je ons tekortgedaan,
dan gaan we ervoor vechten.

Als iemand faalt, is dat niet best.
We hebben recht op beter.
We meten onze rechten uit
tot op de millimeter.
Een foute keus of ongeluk,
mislukte operatie,
ze schaden ons, dus roepen we
meteen om compensatie.

Als mensen op hun strepen staan,
dan krijg je harde koppen.
Dan scheppen we een nieuwe trend
die niet meer is te stoppen.
We doen onszelf dan onrecht aan.
Juist dat zal ons diep raken.
Want wij verspelen met elkaar
het recht een fout te maken.

Greet Brokerhof-van der Waa

Foto: © Flynt | Dreamstime.com

DAAR HEB IK RECHT OP

Je hebt het recht om naar school te gaan. Als kind ben je vrijgesteld van betaald werk. Je hebt het recht om kind te zijn. Je hebt recht op veiligheid en op gezondheidszorg. De kinderrechten gelden voor alle kinderen. Maar rechten bestaan niet zonder plichten. Je hebt misschien wel het recht om niet te hoeven werken, maar dat betekent niet dat je thuis niet hoeft mee te helpen. We hebben allemaal het recht om in het vliegtuig te stappen. Maar we hebben ook allemaal recht op gezonde lucht en een veilige plek. En die verschillende rechten gaan soms maar moeilijk samen. Ze botsen soms stevig. Dat je ergens recht op hebt, betekent niet dat het geen gevolgen heeft voor anderen. Hoe moet je daarmee omgaan?

Bij de poster

Wat gaat er om in deze jongen met zijn vuist? Wat denkt en voelt hij? Waar strijdt hij voor? Voor welke rechten zet hij zich in?

- **Besprek de eerste drie vragen met elkaar.**
- **Verzamel de antwoorden op de vierde vraag en schrijf die op het (digi)bord.**
- **Kies er twee uit de verzameling en vraag hoe belangrijk die rechten zijn voor de leerlingen zelf. Laat ze scoren met een cijfer tussen 1 en 10.**

ISLAM

Beschaving

Volgens onze minister-president heeft niemand het recht om niet beledigd te worden. Met andere woorden: iedereen mag beledigd worden. Deze uitspraak verwart me. In onze grondwet staat juist dat het strafbaar is om groepen mensen wegens hun godsdienst of levensovertuiging te beledigen. Maar nog los daarvan. We zijn toch een beschaafd land? Horen daar dan geen manieren bij? Waarom zegt Rutte niet dat iedereen recht heeft op respect en fatsoenlijke bejegening? Dat lijkt me meer verbindend dan mensen erop te wijzen dat ze ruimte hebben om te beledigen. De uitspraak van Rutte verwart me niet alleen, maar beangstigt mij ook. Al zal hij het misschien ontkennen, ik heb sterk het gevoel dat hij het vooral heeft over het mogen beledigen van moslims. Ik zie deze retoriek maar zelden als het om andere bevolkingsgroepen gaat. Helaas zijn er idioten die denken dat de vrijheid van meningsuiting de mond kan worden gesnoerd door anderen pijn te doen en te vermoorden. Daar moet hard tegen worden opgetreden. Maar het lijkt me geen voorbeeld van beschaving om dan de aanval in te zetten op mensen die toevallig hetzelfde geloof aanhangen als die daders!

Halima Özen

- **Wie bepaalt de grens tussen 'vrijheid van meningsuiting' en 'recht op beledigen'?**
- **Welke rechten heb je als je beledigd voelt?**

VERHAAL

Dak boven je hoofd

Nienke en haar broertje reizen met hun moeder van de ene naar de andere daklozenopvang. Bij artikel 27 Rechten van het Kind.

Nienke kan het ondertussen wel dromen: al die adressen zijn hetzelfde. Een groot herenhuis of een omgebouwde fabriekshal. Een halletje met een loket, met oude bureaus met veel zoi erop. Geur van muf met schoonmaakmiddel. Mam doet haar verhaal. Huis uitgezet ... geen geld ... klote-ex ... nergens terecht... en het eindigt altijd met: 'Al is het maar een paar dagen. Ik kan toch met mijn kinderen niet op straat slapen?' De medewerker komt uit het kantoortje en gaat ze voor. Mam, Nienke en haar broertje Nick volgen. Een lange, krakende trap op. Wc's en douches, een keuken aan het eind van de gang. Een bruinige kamer met stapelbedden. Het onderste bed bij het raam is al bezet. Even ruziet Nienke met Nick wie op het bovenste bed slaapt. Nick dit keer. Wat maakt het ook uit. Het is maar voor een paar nachten. Dan ligt mam alweer in de clinch met de hulpverlening. 'Ze halen ons niet uit elkaar,' zegt mam. 'Dat laat ik niet gebeuren.' Driftig propt ze de spullen in de tassen. Daar gaan ze weer, naar een andere stad.

Hilda Algra

Kern van artikel 27 Rechten van het Kind: Ieder kind heeft recht op een toereikende levensstandaard.

- **Wat gaat er niet goed in dit verhaal? Hoe zouden Nienke en Nick geholpen kunnen worden?**

Mensenrechtenquiz

Wie heeft de meeste vragen goed?

Op sommige dingen heeft iedereen ter wereld recht. Dat is vastgelegd in de mensenrechten. Doe de quiz over mensenrechten van Amnesty International met je leerlingen.

- **Laat de leerlingen drie bordjes maken: 'a', 'b' en 'c'.**
- **Kies een aantal vragen uit en stel ze aan de leerlingen.**
- **Wie heeft de meeste vragen goed?**

SOAP • IN DE KLAS

Lekker hard

De klas wil wel meedoen aan de Jerusalema-challenge.

'Wat heb je uitgekozen, Karim?' vraagt meneer Goedhart. In de les mogen ze een liedje laten horen. Ze moeten er dan wel iets bij vertellen. 'We kunnen allemaal meedoen,' zegt Karim. 'Daarom heb ik het gekozen. En omdat ik er helemaal blij van wordt. En omdat mijn oom heeft meegedaan.' 'Ik weet het al,' zegt Lara. Ze springt op. 'Gaan wij dan ook zo'n filmpje maken?' 'Ja!' roept Karim. 'Dat de hele school dan meedoet!' 'Dat zou leuk zijn,' lacht meneer Goedhart. 'Maar laten we hier beginnen.' 'Mag het dan superhard?' vraagt Karim. 'Dat is het lekkerste.' 'Nou,' aarzelt meneer Goedhart. 'We hebben wel burens, hè?' 'Dat mag toch best een keer,' zegt Karim. 'Dan kan meteen de hele school horen dat we dit oefenen.' 'Vooruit,' zegt meneer Goedhart. 'Superhard. Zeg maar wat we gaan doen, Karim.' 'Jerusalema,' zegt Karim. 'En ik hoop dat de hele school meedoet.'

Hilde van Halm

<https://youtu.be/vleWER-G48LM> legt de danspasjes uit.

ACTUEEL

© unsplash.com | Seven Shooter

Rechten en plichten

Ieder mens heeft rechten en plichten.

Mensen kunnen flink mopperen over wat er allemaal mis is in ons land. Je mag niks, daar mag je niet eens wat van zeggen, de regering maakt er een zootje van... en zo kun je nog wel even doorgaan.

Natuurlijk gaan er dingen mis. Natuurlijk kan er van alles verbeterd worden. Maar er is ook veel waar we trots en zuinig op mogen zijn, omdat dat wél goed geregeld is. Belangrijk is bijvoorbeeld onze grondwet. Dat is de basis van alle andere wetten. In de grondwet staan onze grondrechten. Een recht betekent dat je iets mag of krijgt. Je mag bijvoorbeeld je mening geven. Of: je krijgt onderwijs. Het allerbelangrijkste grondrecht is dat alle mensen gelijk zijn. Dat betekent dat het niet uitmaakt wie of wat je bent: je hebt dezelfde rechten als iedereen. Als dat misgaat, kun je naar de rechter stappen om daar 'je recht te halen', zoals dat heet.

Bij rechten horen ook plichten. Een plicht is iets wat je moet doen. Je bent bijvoorbeeld verplicht de wet te kennen en je aan de wet te houden.

Hilde van Halm

Vragen voor in de klas

- **Krijg jij waar je recht op hebt, vind je?**
- **Ken jij je rechten?**
- **Heb je thuis bepaalde rechten? Welke bijvoorbeeld? En op school?**
- **Heb je thuis ook plichten? Welke bijvoorbeeld? En op school?**

Toelichting voor de docent

Het thema voor deze week is: Daar heb ik recht op. Maar wat zijn rechten eigenlijk?

- Lees de tekst voor en bespreek de vragen.
- Als je meer tijd hebt, kun je dieper ingaan op de grondrechten. Zie de link bij dit artikel. De eerste twee alinea's op deze site geven basisinformatie. Je kunt deze laten zien en bespreken.

BIJBEL & WERELD

Recht niet gegarandeerd

Het is momenteel niet zeker dat er in het ziekenhuis bij jou in de buurt ook plek voor je is als je dat nodig hebt. Dat merk je aan de verhalen over belangrijke operaties die moeten worden uitgesteld, of over families van wie de vader of moeder, opa of oma in een ziekenhuis ver weg komt te liggen. Misschien heb je het wel van dichtbij meegemaakt. We hebben in Nederland recht op goede gezondheidszorg. In onze grondwet staat: 'de overheid probeert ervoor te zorgen dat iedereen gezond is en blijft.' En we zien dat de overheid haar best doet. Maar het recht op goede zorg staat momenteel wel onder druk. En wat gebeurt er als er straks een vaccin is? Wie heeft daar dan als eerste recht op? Je kunt voorspellen dat dat spannend gaat worden. Ergens recht op hebben betekent niet dat je het altijd krijgt. Dat gold ook in bijbelse tijden, bijvoorbeeld voor Paulus, een apostel van Jezus. Omdat hij maar bleef doorgaan met zijn boodschap over Jezus en de mensen dat zat waren, werd hij op een dag bijna gestraft met zweepslagen. Gelukkig was hij zo koelbloedig om zijn tegenstanders op zijn rechten als Romeins burger te wijzen. Die keer kwam hij met de schrik vrij. Maar waarschijnlijk eindigde hij, met zijn Romeinse rechten, toch in de gevangenis. Ergens recht op hebben: het klinkt mooi, maar is in de praktijk niet altijd gegarandeerd.

Mirjam Buitenwerf | Bij: Handelingen 22:22-29

Vragen

- **Vind jij dat de overheid genoeg doet om de gezondheidszorg voor iedereen te garanderen? Waarom wel of niet?**
- **Heb jij weleens het gevoel gehad dat je ergens recht op had, maar het toch niet kreeg? Hoe voelde dat?**

Vragen

- **Wie heeft er volgens jou straks meer recht op een vaccin: jongeren en docenten of ouderen met een kwetsbare gezondheid?**

God, dank u dat we zo bevoorrecht zijn om in een land te leven waar goede zorg voor handen is en goede scholen zijn voor iedereen.

Dank u dat in dit land niet het recht van de sterkste heerst, maar dat er rechtvaardige wetten zijn die voor iedereen gelden.

Verlos ons echter van het idee dat we altijd kunnen krijgen waar we recht op hebben. Want soms is dat niet mogelijk en moeten er keuzes gemaakt worden.

WERELD

Baangarantie

Hebben we binnenkort allemaal recht op een baan?

Je zou het bijna vergeten met al het nieuws rondom de verkiezingen in de Verenigde Staten, maar ook in Nederland zijn partijen bezig met nieuwe verkiezingen. Aankomende maart zijn er verkiezingen voor de Tweede Kamer. Momenteel worden er lijsttrekkers gekozen. En verkiezingsprogramma's gepresenteerd. De PvdA had daarin een nieuw voorstel: een baangarantie. Je krijgt dus bijna recht op een baan! Niemand meer werkloos! Eigenlijk zijn we daar al mee begonnen in de corona-crisis. Vroeger ging je werken om iets nuttigs te doen. Je moest er geld mee kunnen verdienen. Nu dreigen er door de crisis veel bedrijven om te vallen. Maar dan smeken ze bij de overheid: geef ons geld, anders gaan er banen verloren. En dat geld krijgen ze ook. Een baan lijkt een doel op zichzelf geworden. Die mag niet verloren gaan. Ook al is de baan nutteloos, het is een recht. Maar heb je dan recht op elke baan die je wilt?

Koen Füssenich

- **Moeten mensen recht hebben op leuk werk, of moeten ze alles aanpakken, ook als het werk in strijd is met hun idealen of geloof?**
- **Vind je dat je eisen mag stellen aan je loon bij een gegarandeerde baan?**

JONGEREN

Recht of plicht?

Meestal is school wel leuk, maar er zitten ook stomme lessen tussen.

Zie ik school als een recht of een plicht? Ik vind het heel erg leuk om naar school toe te gaan. De meeste lessen zijn heel leuk, maar er zitten natuurlijk ook stomme lessen tussen. Meestal zie ik school als een recht en ik vind dat eigenlijk iedereen naar school hoort te gaan. Maar stiekem zie ik school soms ook wel als een plicht. Als ik 's ochtends moe ben en veel van die stomme lessen heb, zou ik liever in mijn bed blijven liggen en thuis blijven.

Akkelina, 12 jaar

- **Is school een recht of een plicht? Maakt het uit of lessen leuk zijn of niet?**
- **Waarom hoort iedereen naar school te gaan? Hoe bedoelt Akkelina dat?**

© Antikainen | Dreamstime

Dag van de Student

Dankzij corona ziet studeren er voor mbo'ers, hbo'ers en wo'ers anders uit. Vandaag is het de Dag van de Student. Er zijn in de geschiedenis veel studentenprotesten geweest. Ook in deze coronatijd komen studenten op voor hun rechten. Ze eisen goed onderwijs.

In september startte het eerste collegejaar van nieuwe studenten. Dit jaar ziet studeren er heel anders uit dan normaal. Zo'n 60 tot 80 % van alle lessen zijn online. Veel studenten vinden dat de kwaliteit van dat online-onderwijs slecht is. Het is lastig om vragen te stellen, of om met elkaar te discussiëren. Toch moeten studenten hetzelfde collegegeld betalen als vroeger. Daarom werd er afgelopen maand al door studenten geprotesteerd. Ook mbo-studies zien er door de coronacrisis anders uit. Bijna 20.000 mbo'ers kunnen geen stageplek vinden. Bedrijven mogen minder werknemers op locatie hebben, hebben geen geld om stagiaires te begeleiden, of hebben te weinig werk. Zonder deze praktijkervaring krijgen mbo'ers geen diploma. Daarom lopen veel mbo'ers vertraging op. Of ze lopen stage in een 'simulator' op school, waarbij de werkomgeving wordt nagebouwd.

Maxine Herinx

Vragen voor in de klas

- ▶ Wat lijkt jou lastig aan studeren in deze tijd?
- ▶ Zijn er ook voordelen?
- ▶ Herken jij de problemen waar studenten tegenaan lopen?
- ▶ Heb jij tips voor deze studenten?
- ▶ Vind jij het terecht dat studenten protesteren? Waarom wel of niet?
- ▶ Is het diploma van een mbo'er die in een 'simulator' stage heeft gelopen evenveel waard als dat van iemand die een echte stage heeft gelopen bij een bedrijf?

Toelichting voor de docent

- ▶ Lees de tekst voor. In het filmpje zie je hoe eerstejaars studenten mbo, hbo en wo hun coronacollegejaar ervaren (4'15). Laat dit zien als je tijd hebt.
- ▶ Bespreek de vragen.

Het recht van armen

Boos! Dat zijn veel mensen nu. Mensen van alle leeftijden zijn boos. Boos, omdat ze vinden dat ze recht hebben op halloweenfeestjes, recht op vuurwerk afsteken op oudejaarsavond, recht op een feestelijke sinterklaasintocht. 'Ik heb recht op', en dan vooral de nadruk op 'ik'. 'Ik heb recht op' betekent vooral 'ik wil niets tekortkomen'.

Recht: de Bijbel staat er vol van. Maar dan gaat het niet om 'recht op', maar om 'recht van'. De Bijbel zet een ander woordje achter recht. Dat maakt veel uit. Het gaat dan bijvoorbeeld om het recht van de vreemdeling om een veilige woonplaats te hebben, het recht van de arme zodat die ook te eten heeft. Het draait dan niet om 'ik' maar juist om de ander. Een ander helpen zodat die ook tot zijn recht kan komen. De bijbelse Ruth komt als vreemdelinge in Israël aan. Ze is meegekomen met haar schoonmoeder Noömi. Ze zijn allebei weduwe. Ruth heeft geen werk, maar de vrouwen moeten toch eten om te kunnen leven. Ze gaat aren lezen, dat is in de Bijbel een *recht van de armen*. Bij het oogsten is het de regel om wat voor hen te laten liggen. Ruth bevindt zich op het veld van Boaz. Boaz past het recht toe en denkt niet 'ach, die zielige Ruth.' Door zich aan het recht te houden, behandelt hij haar gelijkwaardig. Boaz, een mooi mens!
Ruth van der Waall-Schaeffer | Bij: Ruth 2; Recht van de armen, zie: Leviticus 19:9-10

Vragen

- ▶ Boaz behandelt Ruth gelijkwaardig. Wat is het verschil of de overeenkomst tussen liefdadigheid en recht?

Vragen

- ▶ Als je stil staat bij rechten van kinderen, welk recht vind jij voor je eigen leven het belangrijkste?
- ▶ Hoe worden bij jou op school 'rechten van kinderen en leraren' vormgegeven?

God,
maak ons bewust van de rechten die we hebben, maar geef dat we daarbij nooit vergeten dat anderen net zoveel rechten hebben als wij.

Geef dat we voor onszelf en onze eigen rechten opkomen, maar daarnaast ook anderen de ruimte geven om tot hun recht te komen.

Geef dat we beseffen dat we naast rechten de plicht hebben om rekening te houden met elkaar.

Vakantierecht

Voor veel mensen voelt het alsof met de coronamaatregelen hun recht op buitenlandse vakantie is afgepakt.

Vaak hebben mensen het gevoel dat ze ergens recht op hebben. Waar dat gevoel vandaan komt weten ze zelf niet eens precies. Soms hebben ze iets altijd gehad, en dus hebben ze er recht op, vinden ze. Ze zien het niet meer als luxe, maar als iets wat ze altijd zullen houden. Ze worden boos als het ze wordt afgenomen. Denk bijvoorbeeld aan ons 'recht' om op vakantie te gaan. Voor vroegere generaties was dat helemaal niet zo vanzelfsprekend als voor ons. De meeste mensen gingen toen niet op vakantie, maar hooguit een dagje weg. Reizen naar een ander land of zelfs een ander werelddeel was onvoorstelbaar. Nu is het bijna normaal om een of meer keren per jaar een verre vliegvakantie te doen.

Met de coronamaatregelen mogen we eigenlijk helemaal niet meer naar het buitenland reizen. Onze buitenlandse vakanties zijn ons de komende tijd dus afgenomen. Voor veel mensen voelde het als een recht om op vakantie te gaan. Ze zijn boos of verdrietig omdat dat recht ze voor hun gevoel wordt afgepakt.

Sarah Mullié

- ▶ Vind jij dat we recht hebben op vakanties naar het buitenland?
- ▶ Wat is het verschil tussen een recht en een luxe?

JONGEREN

Waarom moet dit?

In Nederland heb je leerplicht tot je achttienste. Ik vond het leuk om naar de middelbare school te gaan, maar soms ook wel saai. Ik vroeg me af waarom ik zoveel moest leren en waarvoor ik het nodig had. Nu heb ik een tussensjaar waarin ik veel werk bij de Hema. Nou, ik ben er wel achtergekomen dat het erg saai is om de hele dag achter de kassa te zitten. Je hebt dus wel een diploma nodig om niet in het ongeschoolde werk te belanden. Als je een doel hebt, dan is het makkelijker om zo'n diploma te halen.

Judith, 18 jaar

- ▶ Is het goed dat er een leerplicht is?
- ▶ Wat is jouw doel om je diploma te halen?

© Syda Productions | Dreamstime

Privacy

Iedereen heeft recht op privacy. Vertel jij alles over jezelf aan iedereen? Waarschijnlijk niet. Sommige dingen gaan niemand iets aan.

Iedereen heeft recht op privacy. Zonder jouw toestemming mogen je ouders of verzorgers je mailtjes en appjes niet lezen. Ook is het wel zo netjes als ze even aankloppen voordat ze je kamer binnenkomen. Dan respecteren ze je privacy.

De school moet heel precies omgaan met de privégegevens van de leerlingen. Waar jij woont en welke cijfers jij haalt, hoeft niet iedereen te weten. De strenge regels waar de school zich aan moet houden staan in de Europese privacywet, de AVG. Die regels zijn er om ons te beschermen. Wil jij niet dat je vrienden foto's van jou op internet zetten? Dan hoef je dat alleen maar tegen ze te zeggen. En andersom geldt dat natuurlijk ook. Soms gaat het om een foto waar je wat gek op staat. Maar het kan veel erger. Een seksvideo met tv-presentator Fred van Leer dook op via sociale media. Hij was er kapot van.

Richard Havenaar

Vragen voor in de klas

- ▶ Je vertelt iets persoonlijks aan je vriend of vriendin. 'Niet doorvertellen,' zeg je erbij. Wat doe je als dat toch gebeurt?
- ▶ Denk je altijd goed na over de informatie die je deelt via sociale media?
- ▶ Waarom is privacy belangrijk?
- ▶ Wat kun je doen als jouw recht op privacy wordt geschonden?
- ▶ Wat heeft sexting te maken met privacy?

Toelichting voor de docent

Fred van Leer is een tv-presentator bij RTL. Een onbekende lekte onlangs een seksvideo waarin Van Leer te zien is. Het filmpje werd vervolgens verspreid via sociale media. De mediapersoonlijkheid is later opgenomen in het ziekenhuis. Op Instagram vertelde Fred dat hij een zelfmoordpoging gedaan had.

- ▶ Lees de tekst voor en bespreek de vragen.
- ▶ Heb je wat meer tijd? Laat dan het filmpje over sexting (2'28) zien, voor je de laatste vraag stelt.

Recht op privacy

Het kinderrecht op privacy kan botsen met andere rechten.

'Geef iemand waar hij recht op heeft.' Deze wijsheidsspreuk uit de Bijbel staat tussen allerlei andere spreuken die gaan over goed leven met elkaar en wijze beslissingen nemen. Klinkt prima, maar wat weet jij van iemands rechten? En ken je je eigen rechten wel? Voor minderjarigen zijn er de wereldwijde Rechten van het Kind. Een daarvan is het recht op privacy. Dat betekent dat anderen niet zomaar jouw appjes, e-mails, dagboek of leerlingdossier mogen lezen. Dat kan soms botsen met andere rechten of plichten, zoals bij de 17-jarige Carlijn. Zij zat als enige van haar vriendengroep nog op de middelbare school en baalde daarvan. Ze ging spijbelen en haalde steeds vaker onvoldoendes. De school belde en Carlijn kreeg ruzie met haar ouders. Deze wilden haar leerlingdossier inzien. Mag dat zomaar? De regels zijn officieel zo: ben je ouder dan 16, dan heb je recht om jouw leerlingdossier in te zien en hebben je ouders jouw toestemming nodig. Maar de school is volgens de wet ook verplicht om ouders of verzorgers op de hoogte te stellen over de studievoortgang van hun kind onder de 18. Dat botst dus bij Carlijn. Ze ging uiteindelijk in gesprek met haar ouders en ze kwamen er samen uit. Carlijn machtigde haar ouders, zodat zij nu haar leerlingdossier kunnen inzien. Maar wel met de afspraak dat zij dit eerst vooraf met haar bespreken. Een wijs besluit, of niet soms?

Jeanet Aartsen | Citaat: Spreuken 3:27 Bijbel in Gewone Taal | Bron: kinderrechten.nl

Vragen

- ▶ Ken jij de Rechten van het Kind? Zou je die moeten kennen?
- ▶ Wist jij dat kinderen recht hebben op privacy? Hoe vind je dat?

Vragen

- ▶ Wat vind je van de oplossing van Carlijn en haar ouders?
- ▶ Wanneer is een besluit wijs?

God,
wat goed dat er allerlei wetten en regels zijn die ons bescherming bieden. Geef dat we ons daarvan bewust zijn.

Geef dat we er ook uitkomen wanneer wetten elkaar tegenspreken en de verschillende rechten in een bepaald geval met elkaar botsen.

Help ons om dan samen te zoeken naar een oplossing die rechtvaardig is en waarin iedereen zich kan vinden.

Recht en plicht

Jouw recht op privacy kan botsen met de plicht van je ouders om je te beschermen tegen gevaar.

De smartphone is misschien wel het meest geliefde speeltje van deze tijd. Voor jong en oud. Kinderen smeken er steeds jonger om. In de brugklas heeft vrijwel iedereen er een. Het is ook superleuk en handig, natuurlijk. Opeens heb je alles en iedereen overal en altijd bij de hand. Je vrienden, familie, klasgenoten. Je eigen muziek, games, foto's, filmpjes en handige apps. Je hele persoonlijke leven in je broekzak. Wat wil een mens nog meer? Privacy! O ja. Met zoveel persoonlijks in die broekzak wil je natuurlijk wel een beetje privacy. Die is gelukkig goed geregeld. Bij wet zelfs. Iedereen, jong of oud, heeft recht op privacy. Thuis én online. Niemand mag dus zonder jouw toestemming kijken in je telefoon. In artikel 16 van het Kinderrechtenverdrag staat dat heel duidelijk beschreven. Toch is de praktijk soms minder eenvoudig. Jouw recht kan botsen met de plicht van je opvoeders. De wet bepaalt dat zij jou moeten beschermen bij dreigend gevaar. Ook online. Als zij zich zorgen maken over jouw onlinegedrag, willen ze misschien je telefoon inzien. Wat te doen als jij weigert op grond van je recht op privacy?

Liesbeth Gijsbers

- ▶ Welke afspraken hebben jullie thuis over het gebruik van je telefoon?
- ▶ Vind jij dat ouders bij dreigend gevaar desnoods stiekem mogen kijken naar de inhoud van je mobiel? Waarom en wanneer wel of niet?

JONGEREN

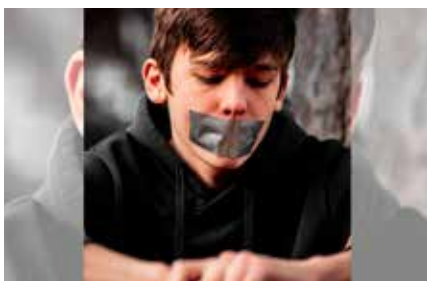
Misbruikschandaal

Jarenlang zijn jonge turnsters door een teamarts seksueel misbruikt.

In Amerika is een groot misbruikschandaal aan het licht gekomen in de turnsport. Jarenlang zijn jonge turnsters door een teamarts seksueel misbruikt. Verschillende ouders en turnsters hebben klachten bij de bond ingediend, maar daar is niks mee gedaan. De prestaties van de turnsters zijn belangrijker dan hun welzijn. In het fragment zie je hoe een vader de teamarts een op een wil spreken, maar dat mag niet. Hij wordt agressief. Ik snap het wel. Je mag niet voor eigen rechter spelen. Maar het is toch schandalig als er geen stappen worden ondernomen tegen een man die zoveel kinderen heeft misbruikt?

Judith, 18 jaar

Vrijheid van meningsuiting •

Ook aan rechten zitten grenzen.

Afgelopen week moesten twee leraren onderduiken, omdat ze bedreigd werden. Ze hadden allebei een spotprent over radicale moslims laten zien in de klas. Enkele leerlingen en hun ouders waren daardoor zo beledigd, dat ze gingen dreigen met geweld.

Die docenten hebben natuurlijk ook gezien wat er is gebeurd met de Franse leraar Samuel Paty. Die werd vorige maand op straat vermoord, omdat hij een spotprent liet zien in de klas. Daarom zitten de leraren nu ondergedoken. In Nederland hebben we de vrijheid van meningsuiting. Dat betekent dat iedereen het recht heeft om zijn of haar mening te geven, over wat dan ook. Spotprenten vallen daar ook onder. Andere mensen kunnen die mening beledigend vinden. Dan is het niet de bedoeling dat ze gaan dreigen met geweld. Maar wel dat ze hun eigen mening duidelijk maken. Toch betekent de vrijheid van meningsuiting niet dat iedereen altijd maar alles kan zeggen. Er zijn grenzen. Zo is het strafbaar om mensen aan te zetten tot geweld of te discrimineren. Als je vindt dat dat het geval is, kan je aangifte doen bij de politie.

Vincent Kouters

Vragen voor in de klas

- ▶ Hou jij van harde grappen? Bijvoorbeeld over godsdienst, geaardheid of iemands handicap?
- ▶ Vind jij dat alles gezegd moet kunnen worden? Waarom wel of niet?
- ▶ Wanneer gaat een belediging te ver en is deze strafbaar volgens jou?

Toelichting voor de docent

- ▶ Lees de tekst. Behandel de vragen. Laat de leerlingen eventueel het filmpje (2'23) bekijken uit het Jeugdjournaal, waarin Geert Wilders vertelt dat hij aangifte doet vanwege een filmpje met bedreigingen.
- ▶ Peil in de klas: wie vindt dat de man die het filmpje over Wilders maakte, waarin deze man een pistool leegschiet op een foto, te ver is gegaan? Wie vindt van niet? Zoek samen naar argumenten voor beide standpunten.

Advocaat ••

Hoe vaak komt het woord 'recht' voor in de Bijbel? Wie gaat tellen, komt al gauw op een paar honderd keer. En dat is geen toeval. 'Rechtvaardigheid' is een van de eigenschappen van God zelf. En steeds opnieuw worden de mensen opgeroepen om net zo rechtvaardig te zijn. Over Mozes wordt verteld dat hij rechtspraak over zijn volk. Toen hem dat te veel werd in zijn eentje, zocht hij geschikte mannen uit die hem daarbij konden helpen. Hij zei tegen hen: 'Als je rechtsprekt, moet je altijd naar alle partijen luisteren. Jullie moeten eerlijk recht spreken. Luister niet alleen naar mensen van je eigen volk, maar ook naar vreemdelingen. Jullie moeten alle partijen gelijk behandelen. Luister net zo goed naar arme als naar rijke mensen. Laat je door niemand bang maken, want jullie spreken recht namens God.'

Door naar nu, anno 2020. Nog steeds proberen we op deze manier recht te spreken, eerlijk en onbevooroordeeld. Maar dat klinkt eenvoudiger dan het is. Het betekent onder andere, dat ook degenen die de laatste tijd aanslagen pleegden en daarbij mensen vermoordden een rechtvaardig proces krijgen. Met een aanklager, maar ook met een advocaat die hun belangen verdedigt. Dat is misschien niet altijd makkelijk. Maar dat hoort wel bij een rechtsstaat, die rechtvaardigheid serieus neemt. En daar kunnen we niet zuinig genoeg op zijn.

Barbara de Beaufort | Citaat: Deuteronomium 1:16-17a Bijbel in Gewone Taal

Vragen •

- ▶ Als er thuis of op school ruzie is, helpen je ouders of je leraren dan om te bepalen wie er gelijk heeft?
- ▶ Hoe zoek je zo eerlijk mogelijk uit wie er gelijk heeft in een conflict?

Vragen ••

- ▶ Zou je als advocaat iemand willen verdigen die een aanslag heeft gepleegd?

God,
soms doet iemand een ander
iets verschrikkelijks aan.
Dan voelen we diep in ons
een golf van verontwaardiging.
Dan zouden we eropaf willen
en de dader eens goed terugpakken.

Help ons om dat niet te doen.
Geef dat we niet voor eigen rechter
gaan spelen of oproepen tot wraak.
Help ons te beseffen dat het eerlijk is
om niet te snel een oordeel te vellen
en voor rechtvaardige straffen te gaan.

Geef dat we een rechtsstaat willen zijn.

Vrijheid van meningsuiting •

Hier kun je zeggen wat je wilt.

In Rwanda snappen ze niet waarom iemand een ander zó beledigt.

Sommige rechten zijn vanzelfsprekend. Bijvoorbeeld recht op onderwijs en gezondheidszorg. Hier in Rwanda is dat natuurlijk ook zo. Na de genocide tegen de Tutsi in 1994, bouwden Rwandezes hun land weer op. Er is wel een groot verschil tussen Nederland en Rwanda.

In Nederland vinden we dat we het recht hebben om te zeggen wat we denken. Gaan we daar soms te ver in? Door alles maar te zeggen wat we denken, kunnen we mensen kwetsen of beledigen. Rwandezes geven geen kritiek op elkaar in het openbaar. Een Nederlandse vriend hier had zijn vader te gast, dus gaf hij een feestje. Er waren ook Rwandese vrienden. Ik leer Ikinyarwanda dus ik probeer dat te spreken. Die vader riep dat ik maar heel raar Ikinyarwanda sprak. Zelf spreekt hij het niet. De Rwandese vrienden waren met stomheid geslagen. Zachtjes vroegen ze aan mij waarom die man mij zo beledigde. Ik zei dat zoiets normaal is in Nederland; het is zijn mening. Ze begrepen er niets van.

Pieter Ruigrok van der Werve

- ▶ Vind jij dat je altijd je mening moet kunnen geven? Licht je antwoord toe.
- ▶ Als je het grote verschil tussen Nederland en Rwanda in één woord moet samenvatten, welk woord kies je dan?

Feesten •

Het coronavirus belemmert heel wat dingen waar we recht op hebben.

Het duurt al erg lang dat we last hebben van het coronavirus. Ik merk dat ook als ik om me heen kijk. Jongeren vinden dat ze recht hebben op het vierden van feestjes. Ze willen het leven vieren en zijn zelf niet bang om ziek te worden. Eenzame ouderen hebben behoefte aan bescherming, maar willen zeker ook graag gezelschap hebben. Mensen in de gezondheidszorg hebben recht op wat rust na al dat harde werken en ze krijgen daar meestal niet heel goed voor betaald. Hopelijk vinden ze snel een goed werkend vaccin. Dan kan iedereen weer doen waar hij of zij zich prettig bij voelt en gelukkig van wordt.

Jurjen, 20 jaar

- ▶ Welke rechten komen er door het coronavirus allemaal in het gedrang?
- ▶ Vind je dat iedereen recht heeft op een vaccin?

Rechten van het kind •

Recht op onderwijs. Recht op een veilige omgeving en goede gezondheidszorg. Recht om te spelen en om niet te hoeven werken. Dit zijn een paar voorbeelden van de dingen waar ieder kind ter wereld recht op heeft. Vandaag is het de Dag van de Rechten van het Kind.

Ongeveer een derde van alle mensen op de wereld is jonger dan achttien. Zij zijn nog afhankelijk van hun ouders of verzorgers. Als zeventienjarige Nederlander kun je bijvoorbeeld nog niet zelf woonruimte regelen of een paspoort aanvragen. Afhankelijk zijn maakt je kwetsbaarder. Je moet maar afwachten of er goed voor je gezorgd wordt. Juist daarom zijn er speciale rechten voor kinderen opgesteld. Gelukkig is het voor de meeste volwassenen vanzelfsprekend om goed voor kinderen te zorgen. Daar hebben ze geen extra regels voor nodig. Maar voor de uitzonderingen is het goed dat die rechten er wel zijn. In Nederland geldt dat bijvoorbeeld voor kinderen die opgroeien in armoede of die te maken hebben met misbruik, mishandeling of verwaarlozing.

Maxine Herinx

Vragen voor in de klas

- ▶ Voor alle mensen ter wereld gelden er algemene mensenrechten. Waarom zijn er voor kinderen speciale rechten?
- ▶ Kinderrechten gelden voor iedereen onder de achttien jaar. Is dat een goede grens?
- ▶ Wat zou je als kind kunnen doen als mensen zich niet aan deze rechten houden?
- ▶ Zijn er kinderrechten die in deze coronatijd extra belangrijk zijn?

Toelichting voor de docent

Juist de kwetsbare en afhankelijke positie waarin kinderen verkeren, maakt duidelijk dat die speciale rechten noodzakelijk zijn. Tijdens de coronacrisis is dat nog eens extra duidelijk geworden.

- ▶ Lees de tekst voor of laat het filmpje over kinderrechten van Unicef zien (3'03 - <https://youtu.be/C3YfT8jfa9k>)
- ▶ Bespreek de vragen.

Geef je online les?

- ▶ Laat leerlingen zelfstandig naar het filmpje van Unicef kijken.
- ▶ Ze bespreken de vragen in tweetallen. Ieder duo stuurt de antwoorden naar je op.

Wie ben ik? ••

Ieder mens heeft er recht op te weten wat zijn afkomst is.

Je vader die schreeuwt dat hij niet snapt hoe hij aan zo'n zoon komt. Je moeder die zo anders is dan jijzelf bent. Ergens hoor je een stemmetje dat vraagt of jij er wel een van hen bent.

De Bijbel vertelt ook over iemand die zijn identiteit moest vinden. Mozes was een Joods jongetje, dat door een Egyptische prinses werd geadopteerd. Op zoek naar zijn roots ging er van alles mis. Uiteindelijk zorgde God ervoor dat juist deze Mozes zijn volk hielp om weg te trekken uit Egypte, waar het onderdrukt werd. In de geschiedenis en het geloof van het Joodse volk is Mozes misschien wel de belangrijkste figuur geworden.

Soms hebben geadopteerde mensen er veel last van dat ze weinig weten van hun afkomst. Ze voelen zich altijd anders. Sommigen gaan op zoek, vinden een biologische ouder en hebben daarna het gevoel dat ze completer mens zijn. Anderen lopen bij hun zoektocht tegen misstanden aan. Papieren kloppen niet, organisaties en overheden hebben onzorgvuldig gehandeld. Toch heeft ieder kind het recht om te weten van wie het afstamt. Dit staat in het internationale Kinderrechtenverdrag. Daarom worden er ook rechtszaken gevoerd om ouders en organisaties te dwingen om informatie te geven. Want pas als je antwoord hebt op de vraag: 'Wie ben ik?' kan je goed verder met je leven.

Corinne Kat | Bij: Exodus 2 en 3

Vragen •

- ▶ Vraag jij je weleens af of je ouders wel echt je ouders zijn? Wanneer?
- ▶ Waarom heeft een kind het recht om te weten van wie het afstamt?

Vragen ••

- ▶ Voor welke andere mensen is de vraag 'Wie ben ik?' ook een levensvraag? Waar-mee zijn ze geholpen?

God,
we bidden voor kinderen die hun
afkomst willen weten, maar tegengewerkt
worden in hun rechtmatige zoektocht.

Voor kinderen die recht hebben op hulp,
maar op een lange wachtlijst staan.

Voor hen die passend onderwijs zoeken,
maar niet in het juiste hokje passen.

Of voor wie recht hebben op een veilig thuis,
maar thuis geen bescherming vinden.

Wees deze kinderen en jongeren nabij.
Laat ze de hulp krijgen die ze nodig hebben.

Wie bedacht onze rechten? •

De rechten van kinderen waren niet altijd vanzelfsprekend.

Je staat er niet vaak bij stil omdat het zo vanzelfsprekend lijkt: je hebt rechten. Toch ging daar heel wat aan vooraf.

In 1945, vlak na de Tweede Wereldoorlog, werden de Verenigde Naties opgericht: een raad van 51 landen die voor vrede en voor-spoed wilden zorgen. Zij schreven op welke rechten mensen hebben, opdat mensen eerlijk en gelijk behandeld worden. Het werd een lange lijst. Zo heeft iedereen recht op leven, een eerlijk proces, genoeg geld om van te leven en nog veel meer. In 1948 was de lijst klaar. Alle landen ondertekenden hem.

In 1978 vonden de VN dat er extra afspraken over kinderrechten moesten komen. Sommige landen lieten kinderen hard werken of gaven de kinderen geen onderwijs. Vaak werden kinderen geslagen. Dat mag niet meer. Een kind heeft ook recht op een dak boven het hoofd. Op z'n familie. En nog veel meer. Het duurde lang voor alle landen het eens waren. Op 20 november 1989 werd het verdrag eindelijk door alle landen ondertekend. Daarom vieren we elk jaar op 20 november de 'Dag van de Rechten van het Kind'.

Ingrid Bilardie

Bron: Op <https://www.kinderrechten.nl/> vind je veel informatie over kinderrechten.

- ▶ Heb jij weleens opgezocht wat je rechten zijn?
- ▶ Vind je dat Nederland goed zorgt voor jouw rechten?

Kinderrechten •

Er moet meer geluisterd worden naar kinderen.

Er zijn rechten van kinderen waarvan ik geen idee had dat ze bestonden. Participatie, bijvoorbeeld. Kinderen doen minder mee aan de samenleving dan volwassenen. Ze mogen niet stemmen, geen eigen medische keuzes maken en bijvoorbeeld niet autorijden. Ik wil hiermee niet zeggen dat we kinderen maar auto moeten laten rijden, maar bij een onderwerp als het klimaat zouden kinderen meer betrokken moeten worden. Kinderen hebben veel ideeën over de wereld waar wij met z'n allen in leven. Er moet meer geluisterd worden naar kinderen. Participatie is een kinderrecht. En daar moet dan ook ruimte voor zijn.

Marie-Julie, 13 jaar

- ▶ Wat is participatie in je eigen woorden?
- ▶ Naar welke ideeën van kinderen zouden we meer moeten luisteren?

Blijf zeuren

Word niet moedeloos van het onrecht, maar blijf vragen om recht.

Als je leraar een van je klasgenoten voortrekt, is dat niet eerlijk. Als zij een negen krijgt, terwijl ze het proefwerk niet beter heeft gemaakt dan anderen die een zeven krijgen – groot gelijk als je dan gaat protesteren. Of omgekeerd: als jij telkens uit de les wordt gestuurd, ook als je niks verkeerd doet, dan is dat niet eerlijk. Je mag verwachten dat de leraren jullie gelijk behandelen.

Maar ja, het leven is niet altijd eerlijk. Mensen die het niet verdienen, worden ziek en gaan dood. Sommige volken krijgen de ene na de andere ramp te verduren. Mensen kunnen ook oneerlijk doen. Iemand aanhouden op grond van zijn uiterlijk. Of degene die het meest betaalt of het hardst schreeuwt zijn zin geven. Heel kwaad kun je erom worden. Of moedeloos.

Jezus hield de mensen voor: Leg je nooit neer bij onrecht. Blijf het aanklaarten, ook al lijkt het of je nooit gehoord wordt. Hij vertelt daarbij een gelijkenis: 'Er was eens een vrouw, haar man was gestorven. Volgens de wet moest de baas van haar man haar geld geven. Maar ze kreeg niets. Voor een rechtszaak had ze geen geld. Toch liet ze het er niet bij zitten. Elke dag vroeg ze de rechter om een uitspraak, zodat de baas zou betalen. De rechter had er geen zin in. Zo'n arme vrouw, daar verdiende hij toch niets aan. Maar de vrouw bleef hem lastigvallen. Dag in dag uit, weken achtereenvolgens. Tenslotte dacht die rechter: laat ik haar zaak maar behandelen, anders kom ik nooit van haar af.'

'Dus,' zei Jezus, 'geef niet op, blijf vragen om recht. Bij rechters en andere mensen, en bij God.'

Lucas 18:1-7

Gespreksvragen:

- ▶ Wat vind je ervan dat de rechter de zaak van de vrouw eigenlijk niet wil behandelen?
- ▶ En wat vind je ervan dat hij dat uiteindelijk toch doet?
- ▶ Is het niet vechten tegen de bierkaai als je wilt dat alles eerlijk gaat?

Gebedsintentie:

Rechtvaardige Vader, mensen zijn er vaak op uit om er zelf beter van te worden. Dat is wel begrijpelijk, maar niet goed. Geef ons oog voor het belang van anderen. Help ons om anderen eerlijk te behandelen.

'Pummelprofeet'

Generaal Naäman uit Damascus vindt dat hij recht heeft op een fatsoenlijke ontvangst.

Nou ja, zeg! Wat denkt die man wel? Kwaad draait de beroemde generaal zich om. Is hij speciaal helemaal hierheen gekomen, naar het huis van de profeet Elisa. Want die vond het kennelijk te veel moeite om naar Naäman te komen. Die lange reis helemaal naar Samaria, omdat Elisa hem van zijn ziekte af zou helpen. Dan verwacht je minstens een nette ontvangst, als je zo'n beroemde generaal bent als Naäman. Maar nee, hoor. Zelfs dát is kennelijk te veel moeite. Er kwam net een knecht naar buiten om te zeggen dat Naäman zich zeven keer moet wassen in de Jordaan. Een knecht! En dan ook nog wassen in dat stinkkrivertje! Ja, hallo??? Wat is dit voor een pummelprofeet?

Mopperend gaat Naäman weer in het rijtuig zitten. 'Hele reis voor niks. Alsof ik niks beters te doen heb. Die profeet had minstens zelf naar buiten kunnen komen. Ik ben de generaal! Ik heb recht op een fatsoenlijke behandeling. Ik laat me niet als de eerste de beste bedelaar met een kluitje in het riet sturen. Een handoplegging of een heilige spreuk waren zeker te veel moeite voor hem. Pfff, zeven keer wassen in de Jordaan. Mooi niet! Dat ga ik niet doen! Ik had beter in Damascus kunnen blijven. De rivieren daar zijn tien keer schoner dan hier.'

En dus zit die beroemde generaal nu in zijn rijtuig. Vreselijk mopperend. Als hij op zijn recht blijft staan, zal hij nooit beter worden. Maar dat moet een van zijn lakeien hem heel voorzichtig duidelijk maken.

2 Koningen 5:9-13

Gespreksvragen:

- ▶ Hoe komt het eigenlijk dat Naäman zo gekwetst reageert op de behandeling van Elisa?
- ▶ Heeft het zin om op je recht te blijven staan, als je het niet krijgt?

Gebedsintentie:

Rechtvaardige Vader, grote ego's hebben uiteindelijk zichzelf ermee als ze niet leren een beetje in te binden en zich bescheidener op te stellen. Wilt u ons een lesje leren als we het te hoog in de bol hebben?

Het nieuwe eerlijk

David wil de buit van de strijd eerlijk verdelen over alle soldaten, of ze nu hebben meegevochten of niet.

Na een lange oorlog kwamen de soldaten van David thuis. Alleen: hun thuis was verdwenen. Waar ooit hun stad was, waren alleen nog ruïnes en verkoolde resten. Zwartgeblakerde akkers rond de stadsmuur. Kapotgeslagen waterputten. En twee ontredderde kinderen. Toen de Amalekieten op hun rooftocht voorbijkwamen, waren zij aan het spelen bij de beek. Snel hadden ze zich verstopt in het riet. Ze hadden alles gehoord, alles gezien, de rook geroken en de hitte gevoeld toen de stad in vlammen opging. Te erg voor woorden. Maar ze verzekerden David: de vrouwen en kinderen leefden nog toen ze werden ontvoerd. Die kant gingen ze uit.

'We gaan ze achterna!' besloten de soldaten. Maar sommige soldaten konden niet meer. Eerst die oorlog, en nu hun huizen verwoest, hun gezinnen verdwenen: het was te veel. Ze stortten in. Volwassen kerels stonden te huilen als kleine kinderen. Anderen zaten apathisch voor zich uit te staren.

'Blijven jullie hier,' zei David. 'Rust wat uit en let een beetje op wat er is overgebleven van onze stad.' Met een leger van vierhonderd man ging hij de Amalekieten achterna. Ze haalden ze in, pakten alles af en brachten de vrouwen en kinderen mee terug. De achterblijvers stonden op wacht toen het leger terugkwam.

In die tijd kregen soldaten een deel van de buit als loon. Bij thuiskomst werd alles dan eerlijk verdeeld. 'Die buit is niet voor de thuisblijvers,' zeiden de soldaten die gevochten hadden. 'Oh nee!' zei David. 'God heeft ons de overwinning gegeven, dus verdelen we de buit eerlijk onder alle soldaten, ook de soldaten die te ziek waren om te vechten. Dat is het nieuwe eerlijk.'

1 Samuel 30:1-10,21-25

Gespreksvragen:

- ▶ Vind jij het eerlijk dat zwakke en sterke mensen recht hebben op hetzelfde? Waarom wel of niet?

Gebedsintentie:

Rechtvaardige Vader, wij hebben vaak een idee van eerlijk volgens het principe van 'ik een beetje meer dan jij.' Uiteindelijk hebben we onszelf ermee als we zelf een keer die 'jij' zijn. We kunnen onszelf niet voor niets alleen maar in de spiegel zien. Geef ons oog voor anderen.

Vrijwilligerswerk

Paulus maakt geen gebruik van zijn recht om betaald te worden voor zijn werk.

Van: Paulus
Aan: De Gemeente van Korinte.
Efeze, 19 november 54.

Beste mensen,
Ik hoor dat er mensen zijn die vinden dat ik geen echte, volwaardige apostel ben. Ik zou een halve apostel zijn of zo. De anderen zouden officieel geroepen zijn om het goede nieuws over God te verspreiden. En ik niet. Luister. Zelfs al vinden anderen dat, jullie zouden toch beter moeten weten. Want ik ben degene die jullie heeft verteld over Jezus. Zonder mij waren jullie nooit gaan geloven.

Het zal er wel mee te maken hebben dat de andere apostelen loon krijgen. Barnabas en ik zijn de enigen die erbij werken om voor onszelf te kunnen zorgen. Ik verdien mijn geld met het maken en repareren van tenten. Dat kan ik overal doen. God dienen, het apostelwerk, doe ik als vrijwilliger. Maar dat betekent niet dat ik een mindere soort apostel ben. Een vrijwilliger is niet minder dan iemand die betaald wordt. Ik heb net zo veel rechten als andere apostelen om betaald te worden. Ik maak er alleen geen gebruik van. Dat vind ik prettiger zo. Als vrijwilliger voel ik me vrijer om te doen wat ik wil doen. Want nu ben ik van niemand afhankelijk voor mijn inkomen.

Ik hoop dat het zo duidelijk is. Ik kom over een maand weer jullie kant op. Als er nog vragen zijn, kunnen we die dan bespreken.

Met vriendelijke groet,
Paulus, apostel van Jezus.
naar 1 Korintiërs 9:1-6,14-15,19

Gespreksvragen:

- ▶ Zijn er verschillen tussen vrijwilligers en betaalde krachten, anders dan het loon?
- ▶ Heeft Paulus een punt?
- ▶ Waarom zou hij niet betaald willen worden voor zijn werk als apostel?

Gebedsintentie:

Rechtvaardige Vader in de hemel, u kijkt in ons hart en ziet waarom we de dingen doen zoals we ze doen. Geef dat we ons altijd richten op wat eerlijk is in uw ogen en op wat nodig is om te doen.

Burgerrechten

De centurio laat de geseling van Paulus stoppen als hij hoort dat die Romeins burger is.

Blijkbaar had Paulus de mensen heel erg tegen het zere been geschopt. Man, man, man, wat gingen ze tekeer! Ze schreeuwden en tierden, ze gooiden met hun jassen en wierpen stof in de lucht. Dat klinkt misschien gek, maar in die tijd hadden ze nog geen vuurwerkbommen en straatstenen om mee te gooien. Ze moesten het doen met wat voor handen was en dat was dus niet zo veel. Hoe dan ook, pisluk waren ze. De ordetroepen werden erop afgestuurd en Paulus werd opgepakt en naar de kazerne gebracht. De tribuun* gaf opdracht om hem met zweepslagen te ondervragen. Hij moest erachter komen waarom het volk zo nijdig op Paulus was. Onrust onder het volk kon hij niet gebruiken.

Daar zat Paulus, vastgebonden. De soldaat hief zijn zweep. Toen vroeg Paulus aan de centurio* die erbij was: 'Mogen jullie een Romeins staatsburger geselen, en dan nog wel zonder een vorm van proces?'

De centurio trok wit weg. 'Stop!' riep hij tegen de soldaat met de zweep. En tegen de tribuun: 'Wat doe je nou? Die man is een Romein!' 'Is dat waar?' vroeg de tribuun aan Paulus. 'Ben je een Romeins staatsburger?' 'Jazeker,' zei Paulus. De tribuun geloofde het maar half. Hij had Paulus net nog in het Hebreeuws horen praten. En Paulus zag er ook net zo armoedig uit als alle Galileeërs daar. De tribuun zei: 'Ik heb me scheel betaald voor dat burgerrecht.' 'Ik ben als Romeins staatsburger geboren,' zei Paulus. 'Ik val onder het burgerrecht.' Meer hoefde hij niet te zeggen. Hij werd onmiddellijk losgemaakt. De tribuun, de centurio en de soldaten die hem zouden geselen: allemaal waren ze zich rot geschrokken. Bijna hadden ze een vreselijke misstap begaan. Nou maar hopen dat Paulus geen klacht ging indienen bij hun baas.

Handelingen 22:22-29

Gespreksvragen:

- ▶ Het maakte nogal wat uit of je Romeins staatsburger was of niet. Is dat eerlijk?
- ▶ Voor wie moeten burgerrechten gelden?

Gebedsintentie:

Heer, maakt het voor u uit of we een paspoort hebben en welk? U ziet toch geen verschil tussen mensen met en zonder de voorrechten die wij als mensen zelf bedacht hebben en aan elkaar geven? Laat ons wars zijn van vriendjespolitiek en voortrekkerij. Geef ons het juiste gevoel voor een eerlijke behandeling zonder aanzien des persoons.

* In de tijd van Paulus was een tribuun een van de twee of drie verkozen Romeinse topambtenaren.
** Een centurio was een onderofficier.